

महासंचालक, अॅन्टी करप्शन ब्युरो, महाराष्ट्र राज्य,
मुंबई यांच्या आस्थापनेवरील गट-अ ते गट-ड
पदाना अपंगांचे आरक्षण लागू करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन गृह विभाग

शासन निर्णय: ओसीबी ०५०४/प्र.क्र. २१५/ पोल-२
मंत्रालय, मुंबई -४०००३२, दिनांक: २० जानेवारी, २००६

संदर्भ: १) अपंग व्यक्ती (समाधि संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम १९९५
२) शासन परिपत्रक, रा.प्र.वि. क्र.एसआरव्ही १०९८/प्र.क्र. १२/१६-अ/, दि. २ मे, १९९८
३) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व तिशोय सहाय्य विभाग
क्र.अपंग २००२/प्र.क्र. ३३६/सुशास-३, दि. ९.१०. २००३
४) शासन परिपत्रक, सा.प्र.वि. क्र.अपंग १००३/ प्र.क्र. १२०/२००३/१९६३, दि. १६.५.०४

परस्तावना :- अपंग व्यक्ती (समान सधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम, १९९५ (१९९६ चा क्रमांक १) अन्वये शासकीय सेवेतील सरल सेवा भरतीने योग्यांया पदांसाठी, अंध, कर्णबधीर व अस्थिव्यंग या व्याधींनी ग्रस्त व्यक्तीसाठी ३ % आरक्षण ठेवणे आवश्यक आहे. त्यानुसार महासंचालक, अॅ.क.ब्युरो, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्या आस्थापनेवरील व त्यांच्या अधिपत्याखालील गट-अ ते गट-ड पदाना अंध, कर्णबधीर व अस्थिव्यंग या व्याधींनी ग्रस्त व्यक्तीसाठी प्रत्येकी १ % प्रमाणे (एकूण ३ % इतके) अपंग आरक्षण विहित करण्याचा प्रस्ताव तजा समितीसमोर सादर करण्यात आला होता.

शासन निर्णय :- या शासन निर्णयान्वये, तजा समितीने शिफारस केल्यानुसार सोबतच्या विवरणपत्रात दर्शविल्याप्रमाणे महासंचालक, अॅ.क.ब्युरो, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्या आस्थापनेवरील गट-अ ते गट-ड मधील संबंधित पदाना अंध, कर्णबधीर व अस्थिव्यंग या व्याधींनी ग्रस्त व्यक्तीसाठी प्रत्येक अपंग प्रदार्गात १ % प्रमाणे अपंग आरक्षण विहित करण्यात येत आहे.

२. अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्काचे संरक्षण) अधिनियम, १९९५ च्या कलम २ (टी) नुसार सदर आरक्षणासाठी अपंग उमेदवारांचे अपंगत्व किमान ६० % असणे आवश्यक आहे.

३. सदर आदेश अपंग आरक्षणासाठी नियुक्त केलेली तज्ज्ञमिती, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व विशेष सहाय्य विभाग तसेच सामान्य प्रशासन विभाग यांच्या शिफारशीनुसार / सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(प्रशांत भाऊणीकर)

कर्तव्य अधिकारी, गृह विभाग, महाराष्ट्र प्रशासन.

प्रति,

मा.राज्यपाल यांचे सचिव

मा.मुख्यमंत्री यांचे सचिव

मा.उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव

मा.मंत्री राज्यमंत्री (गृह) यांचे स्वीय सहायक

सचिव,महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग,मुंबई (पत्राने)

पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य,मुंबई

महासंचालक,अॅ.क.ब्युरो,महाराष्ट्र राज्य,मुंबई

नाश्तेखापाल (लेखा परिक्षा / लेखा व अनुशेष्यता),महाराष्ट्र ६/२,मुंबई / नागपूर

अधिदान व लेखा अधिकारी,मुंबई

निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी,मुंबई

सामान्य प्रशासन विभाग (कार्यासन-१६ अ), मंत्रालय,मुंबई

सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य,क्रिडा व विशेष सहाय्य विभाग (कार्यासन सुधार-३)

मंत्रालय,मुंबई-३

वित्त विभाग,मंत्रालय,मुंबई-३२

सह सचिव / उप सचिव / उपरं सचिव/ कृक्ष अधिकारी, गृह विभाग,मंत्रालय,मुंबई
निवडनस्ती, पोल-२

शासन निर्णय क्र. खेतीबी ०५०४/ प्र.क्र. २१५/पोल-२

दि. २० जानेवारी २००६ सोबतचे विवरणपत्र

महासंचालक अ.क.व्युरो, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्या आस्थापनेवरील गट-अ से ठ च्या पदांना अपेक्षासाठी ३ % आरक्षण लागू करण्याबाबत.

अ.क्र.	पदनाम	३ % अपेक्षा आरक्षणानुसार लागू आसानेवे आरक्षण			अभिप्राय
		अंद्र (अल्पदृष्टी/दुर्दृष्टीकाणाता)	कर्णविधि / अंशिक कर्णविधीर	अस्थिव्यवस्थ एक हक्क किंवा पायाने अपेक्षा	
१	महासंचालक	अपात्र	अपात्र	अपात्र	पद पोलीम विभागातून प्रति नियुक्तीने भरण्यात येते. संदरचे अधिकारी त्रिविक कार्यकालावधीनंतर पोलीस दलात प्रत्यार्पित होतात या अधिकांयाना विशेष प्रशिक्षण दिले जाते व व्युरोचे काम हे संबेदनशील असून भ्रष्टाचाराला आव्हा घालणे हे प्रमुख काम आहे. ही पदे गणधेशधारी असल्याने आरक्षणातून मूर देण्यात आली.
२	अपर पो.महासंचालक	—"—	—"—	—"—	—"—
३	सह.पोआ/ विपोमनि	—"—	—"—	—"—	—"—
४	अपर पोआ/पो.उ.म.नि.	—"—	—"—	—"—	—"—
५	पो.उ.आ./पो.म.	—"—	—"—	—"—	—"—
६	अपर पो.अ.	—"—	—"—	—"—	—"—

७	पो.उ.भ.	—"	—"	—"	—"
८	पो.नि.	—"	—"	—"	—"
९	सहा. पो.उ.नि.	—"	—"	—"	—"
१०	पो.हवा	—"	—"	—"	—"
११	पो.नाईक	—"	—"	—"	—"
१२	पो.शिंपाई	—"	—"	—"	—"
१३	रेडीओ तात्रिक	—"	—"	—"	—"
१४	उपसंचालक (घने)	—"	—"	—"	—"
१५	उपसंचालक (स्था.बां.वि.)	PS	PD	OL/OA	
१६	उपसंचालक (महसूल)	—"	—"	—"	—"
१७	—" (विक्रीकर)	—"	—"	—"	—"
१८	निवडश्रेणी पो.अधिकारी	—"	—"	—"	—"
१९	वरिष्ठ कार्यालय अधिकारी				पद पोलोस महासंचालक कार्यालयाकडून प्रतिनियुक्तीने भरले जात असल्याने त्या कार्यालयाने निश्चीत केल्या- नुसार अपांगासाठी सुधोर्य पद ठेवण्यात यावीत.
२०	महासंचालक स्वीय सहायक				—"
२१	प्रमुख लिपिक				—"
२२	वरिष्ठ श्रेणी लिपिक				—"
२३	कार्निंग श्रेणी लिपिक				—"
२४	लिपिक / टंकलखक				—"
२५	उच्च श्रेणी लघुलोडक				—"

२६	निम्नश्रेणी लघुलेखक				
२७	लेखा यांत्रिक	PS	PD	OL/OM	
२८	कनिष्ठ अधिकारी	LV			
२९	चपराशी / नाइक / हवालदार (मंत्रालयांन कर्मचारी)	आंशिक अंध / अल्पदृष्टी LV/PS	आंशिक कर्णबधिर / कर्णबधीर PD/D.	अपात्र	
३०	सफाईगार	LV	अपात्र	अपात्र	

आहवालातील साक्षित नोंदीचे पूर्ण स्वरूप

BL : Both Legs affected

BA : Both Arms affected

BLA: Both Arms and Legs affected

OL : One Leg affected

MW : Muscular Weakness

B : Total Blind

LV : Low Vision

D : Total Deaf

PD : Partially Deaf

BH : Shifted Back Hip

----- XX -----